

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
РАДИ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Науково-методичною радою

КЗ «Запорізький обласний інститут

післядипломної педагогічної освіти» ЗОР

Протокол № 1 від 22 січня 2026 року

В.о. голови НМР

_____ Людмила ЧЕРНІКОВА

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, що забезпечують здобуття
базової середньої освіти**

**СИСТЕМА ЯКОСТІ ЗЗСО: АУДИТ, РОЗБУДОВА ВСЗЯО ТА ЦИФРОВА
АНАЛІТИКА УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ**

Запоріжжя – 2026

Розробник:

Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради.

Шумада Роман Ярославович, завідувач обласного науково-методичного центру моніторингових досліджень якості освіти КЗ «ЗОШПО» ЗОР, старший викладач кафедри STEM-освіти та цифрових технологій.

Напрямок підвищення кваліфікації:

Підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, що забезпечують здобуття базової середньої освіти

Розроблено на основі типової програми:

Типова програма підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 12.10.2022 № 905 (Модуль 4. Компетентність забезпечення якості освіти та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості; Модуль 5. Компетентність забезпечення якості освіти на засадах функціонування зовнішньої системи забезпечення якості; Модуль 14. Інформаційно-цифрова компетентність).

Термін дії програми: з 22.01.2026 до 31.12.2028 року.

Рецензенти:

Чернікова Людмила Антонівна, проректор з навчально-методичної роботи КЗ «ЗОШПО» ЗОР, доцент кафедри STEM-освіти та цифрових технологій, кандидат педагогічних наук, доцент.

Майоров Володимир Миколайович, директор Запорізького академічного ліцею № 23 Запорізької міської ради Запорізької області.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Програма розроблена відповідно до Концепції «Нова українська школа» та вимог Професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти». Актуальність зумовлена необхідністю підготовки сучасного керівника до управління закладом в умовах швидких соціально-економічних змін, цифровізації та децентралізації суспільства. Програма фокусується на розвитку здатності керівника розбудовувати внутрішню систему забезпечення якості освіти (ВСЗЯО), успішно проходити процедури інституційного аудиту та впроваджувати цифрову аналітику для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Цільова група: керівники закладів загальної середньої освіти та спеціальних закладів загальної середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми:

Програма реалізується у дистанційній формі. Навчання базується на модульному принципі та включає 6 лекційних годин, 16 годин практичної роботи та 6 годин самостійної роботи, що відповідає методичним вимогам щодо практико-орієнтованості. Особливістю діяльності є поєднання теоретичної підготовки з інтерактивними методами навчання: аналізом професійних кейсів, виконанням практичних завдань, розробкою планів внутрішнього моніторингу та створенням аналітичних дашбордів із використанням сучасних цифрових інструментів.

Для участі у тренінгу слухачам необхідна комп'ютерна техніка з доступом до швидкісного інтернету, наявність облікового запису Google та програмне забезпечення для відеоконференцій.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: Професійний розвиток керівників за концепцією НУШ: поглиблення знань із розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти (ВСЗЯО, інституційний аудит) та впровадження цифрових технологій для ефективного управління й моніторингу освітніх процесів.

Завдання підвищення кваліфікації:

Удосконалити професійну підготовку керівників щодо проектування та розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти (ВСЗЯО), а також забезпечення готовності закладу до проходження інституційного аудиту як інструменту зовнішнього оцінювання.

Забезпечити розвиток цифрової компетентності керівників у частині використання інноваційних ІКТ-інструментів для автоматизації документообігу, стратегічного планування та системного моніторингу освітньої діяльності.

Сформувати та поглибити практичні навички керівників із застосування сучасних методів збору, верифікації, аналізу та інтерпретації управлінської інформації для прийняття обґрунтованих стратегічних рішень.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- Б1. Компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти.
- Б2. Компетентність організації діяльності закладу освіти на засадах зовнішньої системи забезпечення якості освіти.
- Д3. Інформаційно-цифрова компетентність.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Знати й розуміти: складові ВСЗЯО; процедури проведення інституційного аудиту, громадської акредитації та моніторингу якості освіти; форми здобуття загальної середньої освіти та порядок оцінювання учнів; класифікацію електронних управлінських ресурсів, підходи до організації цифрових робочих місць та правила безпеки в цифровому середовищі.

Уміти: розробляти та затверджувати Положення про ВСЗЯО; оцінювати ефективність управління на основі самоаналізу; використовувати цифрові технології для планування, контролю, аналізу результатів та налагодження зворотного зв'язку; забезпечувати функціонування безпечного цифрового середовища та організацію освітнього процесу за дистанційною й змішаною формами.

Диспозиції (ставлення): дотримуватися принципів академічної доброчесності; критично оцінювати достовірність інформаційних джерел; усвідомлювати значущість інформаційно-цифрової компетентності для сучасного лідера та прагнути до ефективної взаємодії з батьками й громадою задля забезпечення якості освіти в умовах змін.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Поточний контроль (не менше 60 балів): оцінюється активна участь у вебінарах, інтерактивних лекціях, присутність на онлайн-заняттях та розв'язання практичних вправ у групах.

Проміжний контроль (не менше 60 балів): оцінюється виконання практичних завдань за кожним модулем.

Підсумковий контроль (не менше 60 балів): включає проведення підсумкового тестування, яке складається з 20 запитань.

Підсумковий результат визначається як середній бал за всіма видами діяльності (поточний, проміжний та підсумковий контроль) за умови, що за кожним із них отримано не менше 60 балів. Максимальна кількість балів за кожним видом діяльності та за загальним результатом складає 100.

Учасники, які подолали поріг у 60 балів за кожним складником і брали участь в онлайн заняттях, отримують сертифікат про підвищення кваліфікації. Якщо за будь-який вид діяльності чи за тест отримано менше ніж 60 балів, навчання вважається незавершеним.

Документ про підвищення кваліфікації: за результатами виконання програми слухач отримає сертифікат про підвищення кваліфікації.

Вартість: 950 грн. за умови наповненості групи від 15 осіб.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття, практичну роботу з цифровими інструментами аналітики та самостійне опрацювання нормативних джерел.

Особливістю є виконання практичних завдань та аналітичних практикумів, аналіз конкретних ситуацій і розв'язання професійних кейсів, зокрема розробка плану внутрішнього моніторингу та створення аналітичного звіту.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу над проектами, опрацювання додаткового матеріалу до змістових модулів та підготовку до практичних занять у вільний від аудиторних занять час.

Підсумкові заходи включають проведення підсумкового тестування та рефлексію щодо застосування набутих компетентностей у практичній діяльності керівника ЗЗСО.

Зміст програми складається з 3 модулів та 6 взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 6 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 6 год – самостійна робота, 2 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ (ВСЗЯО)					
Управління якістю освітньої діяльності та розбудова ВСЗЯО (4.1, 4.3, 4.4)	1	3	1		5
Освітня програма, внутрішній моніторинг та академічна доброчесність (4.2, 4.5)	1	2	1		4
Разом за модулем	2	5	2		9
МОДУЛЬ 2. ЗОВНІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ					
Державна політика, зовнішній моніторинг якості освіти та оцінювання (5.1, 5.3)	1	3	1		5
Інституційний аудит – складова зовнішнього оцінювання якості (5.2)	1	2	1		4
Разом за модулем	2	5	2		9
МОДУЛЬ 3. ЦИФРОВА АНАЛІТИКА МОНІТОРИНГІВ ТА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ					
Цифрові технології для планування, контролю та обробки результатів (14.2)	1	3	1		5

Дистанційне/змішане навчання та цифрове безпечне середовище (14.3, 14.1)	1	3	1		5
Разом за модулем	2	6	2		10
Підсумкові заходи				2	2
Усього	6	16	6	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ (ВСЗЯО)

Тема 1.1. Управління якістю освітньої діяльності та розбудова ВСЗЯО

Організація проведення тренінгу.

Управління якістю освітньої діяльності в закладі освіти. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти та її складові. Методи збору інформації й інструменти для вивчення освітніх та управлінських процесів у закладі освіти. Процедури оцінювання ефективності управлінської діяльності.

Тема 1.2. Освітня програма, внутрішній моніторинг та академічна доброчесність

Освітня програма закладу освіти: типова програма, навчальний план. Вимоги до створення і затвердження освітньої програми. Внутрішній моніторинг якості освіти: порядок, процедура проведення. Академічна доброчесність: формування культури академічної доброчесності в учасників освітнього процесу, порушення, види академічної відповідальності.

Контрольний захід за модулем: виконання залікової практичної роботи.

МОДУЛЬ 2. ЗОВНІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Тема 2.1. Державна політика, зовнішній моніторинг якості освіти та оцінювання

Державна політика в системі забезпечення якості освіти в Україні. Зовнішня система забезпечення якості освіти (громадська акредитація, зовнішній моніторинг якості освіти). Порядок, організація і процедури проведення зовнішнього моніторингу якості освіти. Зовнішнє незалежне оцінювання результатів навчання учнів.

Тема 2.2. Інституційний аудит – складова зовнішнього оцінювання якості

Інституційний аудит – оцінювання якості освітньої діяльності закладу освіти. Мета, завдання та структура інституційного аудиту. Напрями оцінювання освітніх і управлінських процесів. Державний нагляд (контроль). Вплив результатів інституційного аудиту на роботу школи.

Контрольний захід за модулем: виконання залікової практичної роботи.

МОДУЛЬ 3. ЦИФРОВА АНАЛІТИКА МОНІТОРИНГІВ ТА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Тема 3.1. Цифрові технології для планування, контролю та обробки результатів

Цифрові технології та електронні (цифрові) управлінські ресурси: класифікація та призначення. Використання цифрових технологій та електронних (цифрових) управлінських ресурсів для планування, ведення документації, контролю, аналізу, інтерпретації інформації про забезпечення освітнього процесу. Використання відкритих електронних (цифрових) управлінських ресурсів та оцінка їхньої ефективності.

Тема 3.2. Дистанційне/змішане навчання та цифрове безпечне середовище

Дистанційне та змішане навчання: визначення, ефективні форми, моделі. Організаційні особливості освітнього процесу за дистанційною і змішаною формами навчання. Методи та форми оцінювання навчальних здобутків учнів в умовах дистанційного та змішаного навчання. Цифрове безпечне освітнє середовище закладу освіти: правила безпеки, вимоги законодавства щодо використання об'єктів авторського права та академічної доброчесності.

Контрольний захід за модулем: виконання залікової практичної роботи.

Підсумкові заходи: тест з 20 запитань та рефлексія.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Розроблення плану внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та визначення системи заходів щодо забезпечення академічної доброчесності в закладі.
2. Аналітичний практикум: проведення аналізу результатів інституційного аудиту (на основі реальних чи модельних даних) та підготовка пропозицій щодо вдосконалення управлінських процесів.
3. Цифрова візуалізація даних: створення аналітичного звіту або інтерактивного дашборду на основі результатів моніторингу за допомогою цифрових інструментів (наприклад, Google Sheets, MS Excel).
4. Моделювання структури ВСЗЯО: розроблення проєкту або компонентів Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти для власного закладу.
5. Кейс-стаді: аналіз організаційних особливостей освітнього процесу за дистанційною/змішаною формами та розроблення алгоритму оцінювання навчальних досягнень учнів у цих умовах.
6. Експертиза освітньої програми: перевірка навчального плану та освітньої програми закладу на відповідність вимогам Державного стандарту базової середньої освіти.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

Самостійна робота передбачає опрацювання нормативних джерел та рефлексію над теоретичним матеріалом для підготовки до практичних занять. Рекомендовані питання:

1. Які ключові складові внутрішньої системи забезпечення якості освіти визначені в рекомендаціях ДСЯО та як вони взаємопов'язані з професійним стандартом керівника?
2. У чому полягає вплив результатів інституційного аудиту на стратегічне планування та щоденну роботу школи?
3. Які існують види академічної відповідальності для учасників освітнього процесу та якими є етапи формування культури академічної доброчесності?
4. Які вимоги законодавства України є пріоритетними при створенні цифрового безпечного освітнього середовища?
5. Як класифікуються електронні управлінські ресурси за їх призначенням (планування, контроль, аналіз) та як оцінити їхню ефективність?
6. Які міжнародні підходи та моделі цифровізації шкіл є актуальними для впровадження в українських ЗЗСО в умовах НУШ?
7. Яким чином керівник може забезпечити інформаційну відкритість закладу відповідно до вимог законів «Про освіту» та «Про доступ до публічної інформації»?

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові документи

1. Верховна Рада України. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-VIII>.
2. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16 січ. 2020 р. № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
3. Верховна Рада України. Закон України «Про запобігання корупції» (2014, Жовт. 14). [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-vii>.
4. Про захист персональних даних : Закон України від 01 черв. 2010 р. № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
5. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05 жовт. 2017 р. № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>
6. Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 09 січ. 2019 р. № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19>
7. Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16 січ. 2020 р. № 54. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20>
8. Деякі питання організації дистанційного навчання : Наказ Міністерства освіти і науки України від 08 верес. 2020 р. № 1115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20>
9. Про затвердження Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 25 черв. 2018 р. № 676. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1028-18>
10. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 верес. 2020 р. № 2205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20>

Основна література

1. Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О., Ліннік О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти: 2-е вид., перероб. і доп. Київ, Україна: Держ. служба якості освіти, 2021. [Електронний ресурс]. https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf
2. Самооцінювання якості роботи закладу загальної середньої освіти/ В.В. Громовий рекомендації:[Електронне видання]/ – Дніпро: Середняк Т. К., 2019. – 87 с. <https://znayshov.com/FR/6416/210.pdf>

Додаткова література

1. Литвинова С. Г. Цифровий поступ закладів загальної середньої освіти – дистанційна форма навчання: Наукова доповідь на вебконференції «Учені НАПН України – українським вчителям», 27 серпня 2020 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2020. 2(2). С. 1–5. URL: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-12-3> .
2. Лотоцька А., Пасічник О. Організація дистанційного навчання в школі: метод. рек. 2020. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/Methodychni-rekomendatsii-VERTYKAL.pdf>
3. Schools go digital. *Official website of the European Union*: [Електронний ресурс]. URL: https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital_en
4. Внутрішня система забезпечення якості освіти: як працюють самооцінювання та інституційний аудит у школах. *Державна служба якості освіти України* : вебсайт. URL: <https://sqe.gov.ua/vnutrishnya-systema-zabezpechennya-yakosti-osvity-yak-praczyuyut-sa-mooczinyuvannya-ta-instytutczijnyj-audit-u-shkolah/>